

ersa
Sekcja polska

Wydział Nauk
Geograficznych i Geologicznych

Wydział Geografii
Społeczno-Ekonomicznej
i Gospodarki Przestrzennej

Księga abstraktów

Ogólnopolska Studencka Konferencja Geografii Społeczno-Ekonomicznej SKNG

pt.: "Człowiek w przestrzeni: działalność, efekty i perspektywy"
- 100 lat Geografii Społeczno-Ekonomicznej
na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Komitety naukowy:

Prof. dr hab. Paweł Churski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) – Przewodniczący
Prof. zw. dr hab. Andrzej Kostrzewski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Prof. dr hab. Marcin Wójcik (Uniwersytet Łódzki)
Prof. dr hab. Barbara Konecka-Szydlowska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Prof. dr hab. Krzysztof Stachowiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Prof. dr hab. Tadeusz Strykiewicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Prof. dr hab. Tomasz Kaczmarek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Dr Artur Ochojski (ERSA Sekcja Polska)

Komitet organizacyjny:

Lic. Jakub Sanojca – Przewodniczący
Dr Tomasz Kossowski
Lic. Sara Koniec
Lic. Antoni Sokołowski
Lic. Martyna Górecka
Inż. Oliwia Kapuścińska
Inż. Bartłomiej Rakowski
Alicja Pawelska
Duszan Parol

Redakcja:

Lic. Jakub Sanojca
Inż. Oliwia Kapuścińska

Poznań, 19-20.05.2025 r.

Harmonogram Wystąpień Ustnych

Sesja I. *Wpływ czynników społecznych, politycznych i ekonomicznych na przestrzeń geograficzną*

19.05.25 r. ; 14:00 - 15:15; s. 21

moderator: prof. Paweł Churski

Sesja II. *Oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze*

19.05.25 r. ; 16:15-17:30; s. 21

moderator: prof. Krzysztof Stachowiak

Sesja IIIa. *Wybrane zagadnienia geografii transportu*

20.05.25 r. ; 9:30-10:45; s. 21

moderator: prof. Tadeusz Strykiewicz

Sesja IIIb. *Przestrzenne zróżnicowanie zjawisk społecznych*

20.05.25 r. ; 9:30-10:45; s. 5

moderator: dr Tomasz Kossowski

Sesja IVa. *Organizacja i funkcjonowanie przestrzeni miejskich*

20.05.25 r. ; 13:00-14:30; s. 21

moderator: prof. Barbara Konecka-Szydlowska

Sesja IVb. *Współczesne problemy kształtowania przestrzeni miejskiej*

20.05.25 r. ; 13:00-14:30; s. 5

moderator: prof. Tomasz Kaczmarek

Sesja Posterowa I.

19.05.25 r. ; 15:30 - 16:15

Sesja Posterowa II.

20.05.25 r. ; 11:00 - 12:00

Hałas jako stresor w środowisku miejskim - przykład Łodzi

lic. Julia Nawocka (UŁ)

Celem wystąpienia jest zaprezentowanie wyników pracy licencjackiej, której celem było zbadanie wpływu hałasu jako stresora w środowisku miejskim na zdrowie i jakość życia mieszkańców, na przykładzie Łodzi. Postawiono hipotezy badawcze: hałas miejski jest istotnym czynnikiem stresującym, który negatywnie wpływa na komfort życia, szczególnie osób wysoko wrażliwych hałas w Łodzi znacząco obniża jakość życia mieszkańców, zwłaszcza w centrum miasta, oraz hałas jako stresor jest również istotnym czynnikiem zanieczyszczającym środowisko miejskie. Omówiono definicje stresu miejskiego i hałasu, dokonano charakterystyki różnych źródeł hałasu oraz przeglądu metod jego pomiaru. Zbadano wpływ hałasu na zdrowie fizyczne i psychiczne, ze szczególnym uwzględnieniem osób wysoko wrażliwych. Na przykładzie Łodzi przeanalizowano miejsca najbardziej narażone na hałas oraz przedstawiono wyniki warsztatów i analiz map akustycznych miasta. Na podstawie wyników badań sformułowano wnioski i rekomendacje dotyczące skutecznych strategii zarządzania hałasem, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców poprzez redukcję poziomu hałasu w środowisku miejskim.

Skutki działalności górniczej na rynki nieruchomości mieszkaniowych. Wnioski z badań pilotażowych

mgr Wiktor Kolał (UEKAT)

Działalność górnicza, mimo swojego znaczenia dla lokalnej gospodarki, generuje liczne skutki uboczne, które bezpośrednio wpływają na rynek nieruchomości mieszkaniowych. Celem wystąpienia jest przedstawienie wyników badań pilotażowych prowadzonych na obszarze objętym szkodami górniczymi. W pierwszej części prezentacji scharakteryzowano specyfikę obszarów górniczych oraz omówiono pojęcie szkód górniczych w kontekście prawnym i technicznym. Szczególną uwagę poświęcono wychyleniom budynków – jednej z najbardziej problematycznych form uszkodzeń wpływającej zarówno na bezpieczeństwo konstrukcji, jak i na postrzeganą oraz rzeczywistą wartość nieruchomości. Przedstawiono sposoby pomiaru wychyleń oraz ich implikacje prawne i praktyczne. W części empirycznej zaprezentowano studium przypadku wybranych nieruchomości, zlokalizowanych w obszarze górniczym. W podsumowaniu wskazano dalsze perspektywy badawcze, wnioski oraz problemy, które napotkano podczas badań. Wyniki badań wpisują się w szerszy kontekst dyskusji o sprawiedliwej transformacji regionów górniczych, podkreślając potrzebę uwzględnienia skutków przestrzennych i społeczno-ekonomicznych eksploatacji surowców w procesie przemian strukturalnych.

Człowiek w przestrzeni władzy, czyli wybór z historii rozwoju i zmian stolic państwowych

lic. Jakub Wielgus (UMCS)

Władza stanowi jeden z czynników miastotwórczych. Lokalizacja jej siedzib stanowi uniwersalny element wyjaśniający genezę i rozwój miast, zaś decyzje polityczne są czynnikiem specyficznym, różnicującym poszczególne miasta na przestrzeni dziejów. Pierwsze ośrodki władzy kształtowały się już w okresie późnouruckim, a źródła datowane na przełom XIX i XVIII w. p.n.e. wskazują na celową zmianę stolicy przez amoryckiego władcę Szamsi-Adada I. Zmiany stolic państwowych mają miejsce aż po dziś dzień – tylko od 1960 r. zanotowano ich co najmniej 14, a państwa takie jak Indonezja, Egipt czy Gwinea Równikowa znajdują się obecnie w trakcie tego procesu. W wystąpieniu przedstawiony zostanie rozwój koncepcji stolicy od jej powstania aż po czasy współczesne, a także przykłady stolic z epok, ich funkcji, zwłaszcza egzogenicznych oraz roli, jaką dana stoleczność odgrywała bądź nadal odgrywa w tożsamości człowieka. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na genezę stolic i rozwój myśli o stoleczności w starożytności, co może stanowić podstawę dla przyszłych badań interdyscyplinarnych w tej dziedzinie z pogranicza geografii historycznej, studiów miejskich, a nawet socjologii.

Media w warsztacie geografa. Obraz dawnych brytyjskich kolonii afrykańskich w przekazie BBC

lic. Wiktoria Jackowska (UW)

BBC jest powszechnie uznawane za jedno z najbardziej profesjonalnych mediów dostępnych na rynku, choć w przeszłości jego działalność nie zawsze odpowiadała tym standardom. Przez pierwsze kilkadziesiąt lat istnienia BBC było narzędziem służącym do implementacji polityki imperialnej, w szczególności utrzymywania więzi między Wielką Brytanią a jej koloniami i dominiami. Jego przekaz stanowił przeciwwagę dla ruchów separatystycznych, wspierając jedność imperium i zapobiegając dezintegracji jego struktur politycznych i kulturowych. Autorka podjęła próbę zbadania, czy mimo wysokiej jakości treści oraz deklarowanej bezstronności, jaką przypisuje się współczesnemu BBC, jego przekaz nie zawiera ukrytych narracji odnoszących się do byłych kolonii. Badanie przybrało formę ilościowej analizy treści publikacji internetowych zamieszczonych na stronie BBC w okresie 100 dni. Przedmiotem analizy były państwa afrykańskie, spośród których wyodrębniono te posiadające status byłych kolonii, co umożliwiło porównanie wyników z krajami niebędącymi częścią imperium. Badanie opierało się na pięciu pytaniach badawczych dotyczących: państw wymienianych w publikacjach, charakteru i tematyki publikacji, obecności wypowiedzi Afrykanów w publikacjach oraz zamieszczenia informacji o otrzymanej pomocy od podmiotów nieafrykańskich. Dane zebrane z ponad 600 publikacji zostały zaprezentowane na mapach, których analiza wykazała istnienie trendów przestrzennych wskazujących na koncentrację BBC na byłych koloniach brytyjskich w Afryce.

Ekologistyka- adaptacja logistyki do zmian klimatu

Karolina Balcerek-Kątek (UEP)

W swoim referacie omówię kwestie ekologistyki, która jest co raz częściej używana. Powiem na czym polega ekologistyka oraz Logistyka odzysku. Opowiem również o zielonym transporcie, gospodarowaniu odpadami i recyklingiem. Następnie przedstawię korzyści z wstąpienia w ekologistykę. Pokażę również adaptację łańcuchów dostaw do zmian klimatu. Na koniec przedstawię 2 przykłady firm używających ekologistykę- McDonald i Inpost. Cała prezentacja będzie się opierać na pokazaniu zmian dot. ekologistyki lub logistyki odzysku na przestrzeni lat

Ćwierkanie, które cichnie – wróbel domowy w zmieniającej się przestrzeni człowieka

mgr Zuzanna Biskupska (UAM)

Wróbel domowy (*Passer domesticus*) to gatunek synantropijny, silnie związany z przestrzenią zamieszkaną przez człowieka. Choć jeszcze niedawno był jednym z najpowszechniejszych ptaków terenów zurbanizowanych i podmiejskich, obecnie obserwuje się wyraźny spadek jego liczebności. Celem pracy jest analiza przyczyn tego zjawiska z perspektywy społeczno-ekonomicznej i przestrzennej – ze szczególnym uwzględnieniem wpływu urbanizacji, estetyzacji przestrzeni oraz zmian w stylu życia mieszkańców. Badania własne przeprowadzono w miejscowości Skórzewo, położonej w okolicach Poznania, w sezonie zimowym i letnim 2019 roku. Zastosowano metodę transektów liniowych – obserwacje prowadzono wzdłuż ulic osiedlowych, co pozwoliło na precyzyjne określenie rozmieszczenia ptaków. Największe zagęszczenie wróbli odnotowano w pobliżu gęstych krzewów oraz miejsc dokarmiania, takich jak karmniki i kurniki. Na podstawie opracowań dostępnych na stronie OTOP oraz własnych obserwacji na podstawie wcześniej wspomnianego badania, wskazano najczęściej wymieniane czynniki odpowiedzialne za spadek populacji: postępująca urbanizacja i zmiany w architekturze, ograniczające liczbę miejsc lęgowych, zmniejszona dostępność pożywienia, w tym bezkręgowców stanowiących istotny składnik diety piskląt, konkurencja z innymi gatunkami ptaków występujących na podobnych siedliskach, presja ze strony drapieżników, ograniczony dostęp do terenów zielonych i odpowiednich siedlisk bytowania. Zaproponowano również działania ochronne możliwe do wdrożenia w przestrzeni ich bytowania.

Zmiany zasięgów terenów podmokłych w obszarze miejskim na przykładzie rozwoju przestrzennego Krakowa w latach 1899-2024

lic. Wojciech Olsza (UJ)

Celem badania było zidentyfikowanie miejsc występowania terenów podmokłych na terenie Krakowa, ustalenie genezy ich powstania oraz przeprowadzenie analizy zmian ich zasięgów od przetomu XIX i XX wieku do współczesności. W tym celu wykorzystano dostępne źródła archiwalne (Mapa Twierdzy Kraków 1899-1904) i dane współczesne (BDOT10k) z 2024 roku. Do analizy zmian przestrzennych posłużono się wskaźnikiem różnorodności (SHDI). Za pomocą oprogramowania ArcGIS Pro, przeprowadzono analizę w poligonach 200x200m, do każdego przypisując wyliczoną wartość wskaźnika SHDI. Wyniki przeprowadzonych badań wskazały, że większość terenów podmokłych na terenie Krakowa jest typu fluwiogenicznego, w mniejszym stopniu topogenicznego. Analiza zmian zasięgów wykazała, że powierzchnia mokradł na terenie miasta w badanym okresie zmalała o 95,5%, a w 94,1% przypadków różnica pomiędzy wskaźnikami SHDI z 1899 i 2024 roku oznaczała proces ich zanikania. W wyniku działalności człowieka największe mokradła z przetomu XIX i XX wieku uległy osuszeniu, co wpłynęło niekorzystnie na lokalną bioróżnorodność (m.in. utrata siedlisk) i zmianę mikroklimatu, co można było dostrzec poprzez większe oddziaływanie miejskiej wyspy ciepła.

Od ogrodów działkowych do nowej zabudowy – study case działek inwestycyjnych w centrum Szczecina

*Jagoda Branas, Karolina Grabowska, Zuzanna Jezierska,
Kacper Korzeniowski, Oliwia Kucza, Marcelina Malik,
Zuzanna Szulc (USZ)*

Proces zarządzania przestrzenią miejską często wymaga mediacji między sprzecznymi interesami różnych grup społecznych. Przykładem jest spór dotyczący przyszłości działek inwestycyjnych w centrum Szczecina, położonych między ulicami Królowej Korony Polskiej a Monte Cassino. Podczas gdy mieszkańcy i dzierżawcy opowiadają się za zachowaniem terenów zielonych lub ich przekształceniem w ogrody społeczne, władze miasta i inwestorzy preferują realizację projektów mieszkaniowych. Konflikt ten ilustruje szersze napięcie między rozwojem gospodarczym a ochroną jakości życia w przestrzeni miejskiej. W ramach przeprowadzonej analizy atrakcyjności oraz uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych i społecznych przygotowano trzy scenariusze rozwoju tego obszaru: Scenariusz 1. Ogrody społeczne; Scenariusz 2. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna; Scenariusz 3. Pozostawienie ogródków działkowych. Każdy z wariantów został poddany analizie TOWS, uwzględniającej aspekty urbanistyczne, społeczne i ekonomiczne. Celem wystąpienia jest zaprezentowanie metodologii prowadzenia analiz przestrzennych oraz roli partycypacji społecznej w procesie planowania miast. W obliczu rosnącej presji inwestycyjnej w centrach miast, studium przypadku ze Szczecina stanowi przykład wyzwań, jakie stoją przed współczesną gospodarką przestrzenną i zarządzaniem miejskim. Badania potwierdziły, że kluczowym wyzwaniem w planowaniu przestrzennym jest znalezienie kompromisu między rozwojem urbanistycznym a ochroną lokalnej tożsamości i jakości życia mieszkańców.

Zmiany w dostępności transportem kolejowym miast powiatowych położonych peryferyjnie w latach 1988-2022

inż. Kacper Gąsecki (UAM)

Celem referatu jest przedstawienie zmian w dostępności transportem kolejowym wybranych miast powiatowych położonych peryferyjnie w północno-zachodniej Polsce w latach 1988–2022. Analizie poddano Chojnice, Człuchów, Sępólno Krajeńskie, Szczecinek, Tucholę i Złotów – miasta, które w analizowanym okresie doświadczały istotnych zmian demograficznych oraz ograniczeń w dostępności transportowej. Ocenie poddano trzy kluczowe momenty: rok 1988 (przed transformacją ustrojową), 2001 (po reformie administracyjnej i restrukturyzacji PKP) oraz 2022 (po wybranych inwestycjach infrastrukturalnych). W badaniu zastosowano metody grafowe oraz analizę rozkładów jazdy pociągów. Wyniki wskazują na wyraźny spadek dostępności transportowej w latach 90., spowodowany likwidacją połączeń i pogarszającym się stanem infrastruktury. Ograniczona dostępność kolejowa może przyczyniać się do dalszej marginalizacji społeczno-gospodarczej tych regionów. Mimo poprawy czasu przejazdu na wybranych trasach i inwestycji infrastrukturalnych, liczba kursów pozostaje ograniczona, a wiele miast wciąż nie posiada bezpośrednich połączeń z ośrodkami wojewódzkimi i regionalnymi. W świetle obecnych dokumentów strategicznych i planów modernizacyjnych, perspektywy poprawy dostępności w badanym obszarze pozostają umiarkowane i silnie zróżnicowane przestrzennie.

Wykorzystanie i postrzeganie kolei regionalnej w obszarach peryferyjnych - ustalenia z badań ankietowych

mgr Adam R. Parol (UJ)

W ramach wystąpienia przedstawione zostaną wstępne wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na przełomie 2024 i 2025 roku w dwóch obszarach badawczych. Zakres tematyczny referatu obejmować będzie postrzeganie i wykorzystanie kolei przez mieszkańców następujących powiatów – trzech położonych na Pomorzu Środkowym (świdwiński, drawski, watecki) oraz trzech w Beskidach i Bieszczadach (sanocki, leski, bieszczadzki). Oba obszary zostały przez autora wybrane ze względu na ich podobieństwo (peryferyjne położenie w układzie wojewódzkim, wielkość i ranga ośrodków w sieci osadniczej, stopień rozwinięcia sieci kolejowej), jak i potencjalne determinanty różnic między nimi (m.in. rzeźba terenu, województwo, przynależność państwowa przed I wojną światową). Badanie ankietowe, przeprowadzone zarówno wśród użytkowników kolei, jak i osób nie przemieszczających się z wykorzystaniem tego środka transportu, uwypuklają niezbyt istotną rolę kolei w lokalnych systemach transportowych. Omówione zostaną również różnice między tymi poligonami badawczymi, odniesione do lokalnych kontekstów, oraz szczegółowe aspekty podróżowania czy decyzji życiowych z uwzględnieniem kolei w zakresie przewozów, multimodalności czy infrastruktury. Przedstawione rezultaty są częścią szerszych badań realizowanych w ramach projektu „Kolej w regionalnych i aglomeracyjnych systemach transportowych - aspekty społeczne i przestrzenne”.

Charakterystyka mobilności indywidualnej mieszkańców pozametropolitalnych obszarów wiejskich na przykładzie gmin Mikołajki i Ruciane-Nida.

lic. Mateusz Pysz (UJ)

Mobilność jest istotnym elementem wpływającym na zawiązywanie, podtrzymywanie i rozwijanie relacji społecznych. Z mobilnością powiązane jest zjawisko wykluczenia transportowego, charakterystyczne dla obszarów peryferyjnych. Niniejsze wystąpienie skupia się na zagadnieniu mobilności mieszkańców pozametropolitalnych obszarów wiejskich Polski północno-wschodniej, na przykładzie gmin Mikołajki oraz Ruciane-Nida. Celem referatu jest określenie uwarunkowań i cech charakteryzujących mobilność indywidualną mieszkańców tych terenów, przy szczególnym uwzględnieniu środka transportu i powodu jego wyboru, celu i destynacji przemieszczenia oraz jego skutków przestrzennych i finansowych. Badane gminy wykazują się odmiennymi uwarunkowaniami przestrzennymi i osadniczymi, dlatego celem badań było również dokonanie analizy tych czynników. Całość przedstawia obraz mobilności mieszkańców obszaru, czynników ją kształtujących oraz wynikających z niej skutków społecznych i przestrzennych. Analiza została wykonana na podstawie literatury przedmiotu oraz badań ankietowych. Wyniki przeprowadzonych badań pozwalają określić, iż na uwarunkowania mobilności w ww. obszarze składa się: wysoki odsetek osób korzystających z samochodu osobowego, najczęściej czyniących to z powodu braku innej alternatywy, wystużona flota pojazdów mieszkańców, domknienie w granicach badanych gmin codziennych dojazdów w celu realizacji podstawowych potrzeb.

Budowa CPK z lokalnej perspektywy - gminy Baranów, Teresin i Wiskitki w obliczu wielkiej inwestycji

inż. Alicja Tomaszewska (UAM)

Centralny Port Komunikacyjny jest jedną z największych inwestycji infrastrukturalnych w Polsce. Jego początków można dopatrywać się już w latach 70. XX wieku odkąd wielokrotnie powracał w dyskusjach i opracowaniach, budząc przy tym wiele kontrowersji. Jak większość wielkoskalowych inwestycji, również budowa CPK przez lata wiązała się z dużą niepewnością, której skutki najbardziej odczuli mieszkańcy terenów, na których ma powstać lotnisko. Niniejsze wystąpienie krótko przedstawi poszczególne etapy podejmowanych działań i przebieg kontaktów z mieszkańcami gmin Baranów, Teresin i Wiskitki od momentu ogłoszenia decyzji o budowie lotniska. Przedstawione zostaną również wybrane konsekwencje projektu - zarówno takie, które już są widoczne, jak przesiedlenia ludności, jak i te, które będą zauważalne dopiero w przyszłości, związane z powstaniem i funkcjonowaniem nowej infrastruktury. Wystąpienie skupi się przede wszystkim na perspektywie mieszkańców, uwzględniając przy tym obserwację uczestniczącą prezentującej, jako wieloletniej mieszkanki badanego obszaru i uczestniczki programu wykupu gruntów pod inwestycję, tzw. Programu Dobrowolnych Nabyć.

Koncepcja odporności miasta w kontekście budowania dobrostanu człowieka

mgr inż. Natalia Kopeć, mgr inż. Piotr Windak (UEK)

Koncepcja odporności pierwotnie zaproponowana przez C. S. Hollinga, współcześnie jest rozwijana na gruncie wielu dyscyplin naukowych, w odniesieniu do różnorodnych podmiotów. Niezależnie od przyjętej definicji odporności miasta, istotnym aspektem łączącym różne punkty widzenia, jest troska o zapewnienie niwelacji zdarzeń negatywnych, które mogłyby się odbić na funkcjonalności miasta i osób go zamieszkujących. Jak wskazują B. Wojciszke, J. Czapiński i J. Formański zdarzenia negatywne w życiu oraz środowisku egzystowania człowieka mają znacząco silniejszy wpływ na dobrostan człowieka, niż zdarzenia pozytywne. Funkcjonalne środowisko miejskie powinno gwarantować wypełnianie potrzeb człowieka, w tym umożliwiać rozwój umiejętności społecznych oraz pozwalać na unikanie stresu, traumy i ryzyka. Przedstawione opracowanie ma w sposób koncepcyjny wskazać możliwość integracji multidyscyplinarnego podejścia do rezyliencji miasta, społeczności i jednostki w kontekście budowania dobrostanu człowieka. Rozważania zostaną oparte na krytycznym przeglądzie literatury z zakresu geografii, gospodarki przestrzennej, socjologii oraz psychologii środowiskowej, a także analizie bibliometrycznej.

Mapa wyborcza Warszawy i regionu stołecznego – możliwości wizualizacji i analizy danych z obwodowych komisji wyborczych

lic. Adam Gonet (UW)

Wybory parlamentarne to nie tylko moment podejmowania decyzji politycznych, ale również cenne źródło wiedzy o społeczeństwie. Choć Państwowa Komisja Wyborcza publikuje oficjalne wyniki na poziomie ponad 30 000 obwodów głosowania, najczęściej prezentowane są one w skali gminnej lub wyższej. Celem wystąpienia jest zaprezentowanie sposobu przygotowania danych przestrzennych oraz opracowania wizualizacji na niższym poziomie agregacji – w skali pojedynczych obwodów. Analizą objęto dane z wyborów parlamentarnych w 2023 roku dla Warszawy i powiatów w regionie stołecznym. Jednym z głównych wyzwań było przetworzenie niejednorodnych opisów granic obwodów, często zapisanych jako listy adresów. Z wykorzystaniem metod przetwarzania języka naturalnego dokonano standaryzacji opisów granic obwodów oraz przypisano ich numery do punktów adresowych, co stanowiło punkt wyjścia do różnorodnych wizualizacji oraz dalszych analiz przestrzennych z wykorzystaniem GIS. Warszawa, jako największa metropolia w Polsce, to obszar zróżnicowany pod względem społecznym, co stanowi interesujący przypadek do badania wyników wyborów. Nowoczesne narzędzia przetwarzania i wizualizacji danych mają duży potencjał w kontekście analizy głosowania, a uzyskane dane umożliwiają opracowywanie drobnoziarnistych map preferencji wyborczych i interpretację wyników w kontekście zróżnicowania społecznego.

Kogo najchętniej wybieramy na patrona szkoły? - zróżnicowanie i rozmieszczenie przestrzenne patronów szkół podstawowych w Polsce

lic. Anna Brodowicz (UW)

Nadawanie imion szkołom, instytucjom czy budynkom od wielu lat jest widoczne w przestrzeni publicznej miast i wsi w Polsce. Kiedy przyjrzymy się bliżej wyborom imion okazuje się że można znaleźć interesujące zależności. W Polsce funkcjonuje około 12,5 tysiąca szkół ponad 9 tysięcy z nich posiada w nazwie patrona. Zwykle są to zasłużone, cieszące się powszechnym uznaniem osoby (pisarze, dowódcy wojskowi, naukowcy), grupy (Armia Krajowa, Wojsko Polskie) a nawet krainy geograficzne i historyczne, ważne daty i wydarzenia z historii kraju czy symbole narodowe. W wyniku analizy statystycznej wyłonionych zostało 15 najpopularniejszych patronów powtarzających się więcej niż 100 razy w skali kraju. Analiza przestrzenna pokazuje w których regionach Polski występuje większe zagęszczenie szkół podstawowych noszących imię konkretnego patrona. Oprócz wielokrotnie powtarzających się patronów warto zwrócić uwagę również na te szkoły, których imię występuje jeden raz w skali kraju. Często w ten sposób chciano upamiętnić lokalnego bohatera lub działacza, czasami jednak wybór patrona był nietypowy i miał wyróżniać szkołę na tle pozostałych (np. Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygastłych Wulkanów w Lipie). Każdy wybór nazwy szkoły to osobna historia łącząca wydarzenia z przeszłości kraju oraz te z życia mieszkańców danego regionu.

Dziedzictwo kulturowe regionu Pałuk i jego popularyzacja

Karol Dziczek (UAM)

Praca omawia dziedzictwo kulturowe regionu Pałuk jako istotny element lokalnej tożsamości i rozwoju społeczno-gospodarczego. Zawiera analizę materialnych i niematerialnych zasobów regionu, takich jak rękodzieło, gwara czy tradycje. Poruszono problemy zarządzania dziedzictwem, wynikające z podziału administracyjnego na dwa województwa, oraz podkreślono rolę współpracy lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych. Przedstawiono również starania o wpisanie haftu pałuckiego na listę niematerialnego dziedzictwa UNESCO. Praca wskazuje na konieczność integracji i promocji dziedzictwa kulturowego w kontekście globalizacji.

Modernizm czy postmodernizm? Forma urbanistyczna a jakość życia na przykładzie łódzkich osiedli mieszkaniowych Radogoszcz Wschód i Radogoszcz Zachód

lic. Paulina Zglińska (UŁ)

Najbliższym otoczeniem człowieka są często osiedla mieszkaniowe zbudowane w drugiej połowie XX wieku w oparciu o różne nurty ideowe urbanistyki. Celem przeprowadzonego badania było zatem określenie roli formy urbanistycznej takich osiedli – ich fizycznej charakterystyki oraz przestrzennej konfiguracji – na poziom jakości życia ich mieszkańców. Za obiekt badań posłużyło osiedle Radogoszcz w Łodzi, które podzielone jest na części Zachodnią i Wschodnią. W każdym z nich dominują rozwiązania dwóch różnych nurtów w urbanistyce, tj. modernizmu i postmodernizmu. Do kompleksowego zbadania jakości życia – jej subiektywnego i obiektywnego wymiaru – posłużył szereg narzędzi. Głównym narzędziem była ankieta użyta do badania subiektywnej jakości życia. Natomiast do zbadania obiektywnych czynników wpływających na jakość życia posłużyły inwentaryzacja terenu, obserwacja przestrzeni osiedli oraz analiza literatury. W wyniku przeprowadzonych badań określono wyraźne różnice w formie urbanistycznej osiedli wynikające z reguł nurtów urbanistycznych, w myśl których powstały. Wyniki badania ankietowego przyniosły jednak zaskakujące rezultaty. Mianowicie, choć oceny poszczególnych aspektów subiektywnej jakości życia na osiedlu różniły się na korzyść części postmodernistycznej, tak ogólna ocena jakości życia na obu częściach osiedlach okazała się niemal identyczna. Może to świadczyć o tym, że mieszkańcy osiedli dokonując ogólnej oceny swojej jakości życia nie brali pod uwagę aspektów związanych z urbanistyką oraz zagospodarowaniem przestrzeni, w której żyją.

Dostępność przestrzenna rekreacyjnych przestrzeni publicznych w Poznaniu

Adam Dulnik (UAM)

Przestrzenie rekreacyjne są kluczowym elementem miast. Publiczne tereny miejskie, które posiadają funkcje rekreacyjne odgrywają istotną rolę w zdrowiu i życiu społecznym mieszkańców, co sprawia, że uwzględnienie ich dostępności przestrzennej podczas procesu planowania miast jest niezwykle istotne. W niniejszej pracy przeanalizowano przestrzenie rekreacyjne w Poznaniu. Zostały one pogrupowane w cztery kategorie: tereny zielone, place publiczne, place zabaw oraz tereny sportowe. Analiza dostępności dla każdej z tych kategorii została przeprowadzona za pomocą oprogramowania GIS – ArcGIS Pro. Polegała ona na obliczeniu odsetka mieszkańców mających dostęp do każdego z czterech rodzajów publicznych przestrzeni rekreacyjnych w odległości 5- i 10-minutowego spaceru. W ostatnim etapie badań obliczono wskaźnik syntetyczny, który stanowi podstawę do wyciągania wniosków i formułowania zaleceń dla planowania przestrzennego.

Dostępność przestrzenna wybranych usług w świetle opinii lokalnej społeczności Poznańskiego Piątkowa

lic. Paweł Szymkowiak (UAM)

Głównym celem artykułu jest ocena dostępności przestrzennej wybranych usług w świetle opinii lokalnej społeczności poznańskiego Piątkowa. Dostępność przestrzenna w pracy rozumiana jest jako czas potrzebny do przebycia drogi między poszczególnymi punktami w przestrzeni. Zrealizowano badanie ankietowe, w którym mieszkańcy Piątkowa oceniali m.in. dostępność przestrzenną, jakość czy częstotliwość korzystania z konkretnych usług. Ponadto, ankietowani wskazywali maksymalny akceptowalny czas dojścia pieszo oraz braki w bazie usługowej obszaru opracowania. Następnie otrzymane wyniki skonfrontowano z badaniem empirycznym przeprowadzonym z wykorzystaniem metody izochron. Od każdej usługi wyznaczono izochrony 5, 10 i 15 minut czasu dojścia pieszo, w wyniku czego otrzymano 4 strefy czasowe: 0-5, 5.1-9.9, 10-15 i powyżej 15 minut. Określono liczbę mieszkańców zamieszkujących konkretne strefy, w podziale na badane usługi. Skonfrontowano wyniki badania empirycznego i ankietowego, w celu wskazania różnic między opinią mieszkańców a stanem faktycznym dostępności badanych usług.

Zmiany w strukturze i lokalizacji działalności gospodarczej Starego Miasta w Poznaniu

inż. Oliwia Kapuścińska, Duszan Parol (UAM)

Artykuł podejmuje tematykę zmian struktury i rozmieszczenia działalności gospodarczej na obszarze Starego Miasta w Poznaniu, ze szczególnym uwzględnieniem jego historycznego centrum – płyty Starego Rynku i przyległych ulic. Badanie stanowi aktualną diagnozę przestrzennej organizacji funkcji usługowo-handlowych w kontekście zakończonej w 2024 roku rewaloryzacji rynku oraz przemian zachodzących w ostatnich kilkunastu latach. Analiza oparta została na danych z inwentaryzacji terenowej przeprowadzonej w styczniu i lutym 2024 roku, obejmującej 536 lokali, z których każdy sklasyfikowano zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007). Oceniono zarówno aktualną strukturę sektorową działalności gospodarczej, jak i rozmieszczenie przestrzenne wybranych typów usług, takich jak gastronomia, usługi profesjonalne czy handel detaliczny. Wyniki zestawiono z danymi z lat 2011 i 2014, co pozwoliło na uchwycenie kierunków przekształceń. Zidentyfikowano m.in. wzrost udziału gastronomii, zmniejszenie liczby sklepów odzieżowych oraz spadek pustostanów. W podsumowaniu przedstawiono główne wnioski dotyczące wpływu rewitalizacji oraz obserwowanych trendów funkcjonalnych w przestrzeni centralnej Poznania.

Kampusy publicznych uczelni wyższych w Polsce – identyfikacja i klasyfikacja

mgr Magdalena Bajer (UJ)

Na przestrzeni rozwoju polskiego szkolnictwa wyższego kampusy jako szczególny sposób organizacji przestrzeni akademickich wpisały się na stałe w krajobraz polskich uczelni. Wraz z coraz szerszym dostępem do edukacji wyższej nastąpił gwałtowny rozwój placówek akademickich, ich przestrzeni dydaktyczno-naukowych oraz zaplecza socjalnego. Rozwój ten następował poprzez przejmowanie budynków, dogęszczanie zabudowy, jak i tworzenie planowych założeń urbanistycznych. Konsekwencją tego jest zarówno zróżnicowanie przestrzeni akademickich, jak i to, w jaki sposób rozumiane jest pojęcie kampus. Kampusem uczelnianym jest więc i planowane założenie o zwartym, ciągłym charakterze i wyraźnych granicach, jak i zgrupowanie budynków o bardziej rozproszonym rozkładzie przestrzennym, mniej wyraźnych granicach i często uboższym programie funkcjonalnym. Przeprowadzone badania miały na celu identyfikację kampusów publicznych uczelni wyższych w Polsce oraz ich wstępną klasyfikację, m.in. pod względem ich położenia w tkance miejskiej i genezy. W efekcie wykazano znaczne zróżnicowanie kampusów odzwierciedlające ich sposób i warunki powstawania oraz wyłoniono typy kampusów na podstawie wybranych atrybutów.

Determinanty migracji pokolenia Z do większych miast – kariera, technologia czy jakość życia?

lic. Tomasz Dudzic, mgr Alicja Kozacka (UEK)

Współczesna mobilność, szczególnie w przypadku młodego pokolenia, staje się coraz bardziej złożona, a decyzje dotyczące przeprowadzki do większych miast nie wynikają już wyłącznie z potrzeby znalezienia pracy. Pokolenie Z, wychowane w cyfrowej rzeczywistości i świadome wyzwań społeczno-ekonomicznych, kieruje się różnorodnymi motywacjami – od kariery zawodowej, przez dostęp do nowoczesnych technologii, po jakość życia i środowisko miejskie. Celem badania była identyfikacja kluczowych czynników wpływających na decyzje migracyjne osób z pokolenia Z oraz określenie, które z nich mają największe znaczenie przy wyborze miejsca do życia. Badanie zostało przeprowadzone metodą ilościową na próbie ponad 200 respondentów z Polski, należących do pokolenia Z, z wykorzystaniem ankiety internetowej. Hipoteza badawcza zakłada, że decyzje migracyjne młodych dorosłych są silnie uzależnione nie tylko od perspektyw zawodowych, ale również od dostępności infrastruktury cyfrowej, atmosfery społecznej oraz warunków sprzyjających dobrostanowi psychicznemu. Wyniki badania pozwoliły lepiej zrozumieć potrzeby mieszkaniowe i życiowe Generacji Z, a także mogą posłużyć jako wskazówka dla władz samorządowych i urbanistów, planujących strategie rozwoju miast przyjaznych młodemu pokoleniu.

Parki kieszonkowe w Toruniu- zróźnicowanie mikroklimatyczne i ich znaczenie w kształtowaniu przestrzeni miejskiej

inż. Martyna Milczarek (UMK)

Celem badań była analiza roli parków kieszonkowych w Toruniu w kontekście ich wpływu na mikroklimat miasta, a także jako istotnych elementów poprawiających jakość przestrzeni miejskiej. Park kieszonkowy jest to teren zielony o niewielkiej powierzchni (do 5000 m²) zlokalizowany w miejskim krajobrazie. Pełni on funkcje rekreacyjne, społeczne oraz edukacyjne. Miejsca te są bogato obsadzone roślinnością z małą architekturą oraz elementami edukacyjnymi. Parki kieszonkowe przyczyniają się do poprawy mikroklimatu, poprzez obniżanie temperatury w upalne dni, redukują zanieczyszczenia powietrza i wspomagają retencję wody deszczowej. W Polsce idea parków kieszonkowych jest wdrażana praktycznie we wszystkich większych miastach. Na terenie Torunia zaczęto urządzać parki kieszonkowe od 2021 roku. Powstają one w różnych częściach miasta, a ich nazwy, styl, a także roślinność nawiązują do przyrody i symboliki wybranych krajów. Do tej pory powstało ich sześć. W ramach badań przeprowadzono pomiary mikroklimatyczne w czterech parkach różniących się wielkością oraz sposobem zagospodarowania. W wybranych dniach mierzono temperaturę i wilgotność powietrza, temperaturę podłoża, nasłonecznienie oraz kierunek i prędkość wiatru. Stwierdzono znaczne zróźnicowanie mikroklimatu w analizowanych parkach. Na podstawie tych wyników przedstawiono projekt parku kieszonkowego na terenie kampusu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Obszary chronione w lokalnych systemach społeczno-gospodarczych. Kluczowe zagadnienia w świetle literatury światowej

mgr inż. Adela Malak (UJ, UEK)

Funkcjonowanie i znaczenie obszarów chronionych na świecie może znacznie różnić się pod względem oddziaływania na lokalne systemy społeczno-gospodarcze. W skali globalnej, obserwuje się zmiany sposobów zarządzania obszarami chronionymi, poprzez włączanie lokalnych społeczności i interesariuszy w proces decyzyjny, a więc integrację obszarów chronionych i otoczenia społeczno-gospodarczego, w którym się znajdują, zgodnie z nowym paradygmatem dla obszarów chronionych. Jednakże integracja ta zależy od kontekstu i uwarunkowań danego obszaru chronionego, na płaszczyźnie społecznej, administracyjnej, prawnej, planistycznej, gospodarczej itd. Podczas wystąpienia zostaną zaprezentowane współcześnie podejmowane kwestie problemowe funkcjonowania obszarów chronionych na świecie, na podstawie systematycznego przeglądu przeprowadzonego na I etapie działań projektowych. Przedstawiona zostanie także procedura badawcza, kluczowe zagadnienia funkcjonowania obszarów chronionych na świecie, sposoby zarządzania oraz przykłady integrowania obszarów chronionych z otoczeniem.

"Nowe" oblicza analizy urbanistycznej - w poszukiwaniu tożsamości zawodowej urbanisty

Igor Stryniak (UAM)

Współczesna urbanistyka korzysta z coraz szerszego zakresu narzędzi analitycznych, dostosowanych do rosnącej złożoności przestrzeni miejskich oraz dynamicznych zmian społecznych i środowiskowych, stając się nierozróżnialna od innych analiz przestrzennych. W referacie podjęta zostanie dyskusja nad redefinicją roli urbanisty w kontekście współczesnych metod analizy urbanistycznej. Omówione zostaną trzy alternatywne podejścia: muzyczna analogia kompozycji miejskiej, zastosowanie filozofii Kaizen w analizie urbanistycznej oraz perspektywa hydro-antropologiczna. Każda z metod stanowi próbę poszerzenia tradycyjnych technik urbanistycznych o aspekty interdyscyplinarne, podkreślając konieczność równoważenia wymagań prawnych, estetycznych i społecznych. W szczególności poruszony zostanie problem braku spójnych regulacji prawnych dotyczących analiz urbanistycznych oraz ich wpływu na jakość planowania przestrzennego. Celem wystąpienia jest wskazanie możliwych kierunków rozwoju urbanistyki jako nauki i praktyki, a także otwarcie dyskusji, jakie kompetencje powinien posiadać urbanista-planista przyszłości, by efektywnie odpowiadać na potrzeby zmieniającej się przestrzeni miejskiej.

System roweru publicznego jako narzędzie realizacji założeń koncepcji miasta 15-minutowego

Julia Partyka, Nikodem Siemiątkowski (UMK)

Koncepcja miasta 15-minutowego, zaprezentowana przez Carlosa Moreno jest oparta na założeniach tworzenia przestrzeni, które łączą ze sobą nowoczesne technologie, dbałość o środowisko oraz jakość życia ludzi. Jednym z kluczowych elementów jest zrównoważony rozwój, który obejmuje aspekty społeczne, gospodarcze i ekologiczne oraz dba o ich harmonijny rozwój. Zrównoważona mobilność stanowi integralny element zrównoważonego rozwoju, która polega na racjonalnym podróżowaniu i minimalizowaniu negatywnego wpływu na środowisko, a także wybierania jak najczęściej niskoemisyjnych i aktywnych form przemieszczania się takich jak transport zbiorowy, rower, bądź ruch pieszy. Założenia te są spójne z ideą miasta 15-minutowego, czyli modelu urbanistycznego, w którym dostęp do wszystkich kluczowych potrzeb zapewniony jest dla mieszkańców odległości mierzonej czasem w ciągu 15 minut pieszo lub rowerem. Celem niniejszego opracowania jest analiza rowerowych układów komunikacyjnych “bike sharing” w kontekście miasta 15-minutowego na podstawie studium przypadku miasta Bydgoszcz, oraz na podstawie wniosków wysunięcie propozycji w celu poprawy dostępności infrastruktury rowerowej dla mieszkańców miasta. Analiza przestrzenna rozlokowania systemów rowerowych w miastach idealnie wpisuje się w koncepcję miasta 15-minutowego i umożliwia identyfikację funkcjonalno-przestrzenną struktur miejskich, a także obszarów wykluczonych transportowo. W wyniku tego bike sharing jest ważnym elementem zrównoważonego transportu, który może stać się jednym z katalizatorów miast przyszłości.

Wpływ metody wyznaczania podziału klasowego kartogramu na przestrzenny rozkład wyników wyborów do Sejmu RP z dnia 15 października 2023 r. w okręgu wyborczym nr 36

lic. Grzegorz Augustyniak (UŁ)

Wybory do Sejmu RP, które odbyły się 15 października 2023 r. charakteryzowały się rekordową frekwencją - najwyższą w historii wyborów parlamentarnych po transformacji ustrojowej z 1989 r. Ich wyniki doprowadziły do objęcia większości w Sejmie X kadencji przez koalicję składającą się z komitetów: Koalicja Obywatelska, Trzecia Droga oraz Nowa Lewica, której przedstawiciele utworzyli rząd. Praca opisuje możliwości wykorzystania kartogramu i różnych metod podziału na klasy do wizualizacji wyników uzyskanych przez poszczególne komitety wyborcze w okręgu nr 36. Obszar ten obejmuje 13 powiatów położonych w południowej części województwa wielkopolskiego, zamieszkiwanych przez około 980 tys. osób. Zastosowanie kartogramu jako narzędzia prezentacji danych przestrzennych umożliwia uzyskanie różnych wyników w zależności od przyjętej metody podziału klasowego. Dobór metody wpływa na wygląd mapy, ale też na rzetelność przekazywanych informacji. W pracy omówiono cztery metody podziałów klasowych kartogramu: równej rozpiętości przedziałów, równej liczby obserwacji w klasie, postępu arytmetycznego oraz geometrycznego. Oceny adekwatności poszczególnych metod podziału dokonano przy użyciu wskaźnika TAI (ang. Tabular Accuracy Index), który uwzględnia sumę odchyłeń standardowych wartości w każdej klasie w odniesieniu do sumy odchyłeń standardowych całego zbioru wartości.

Wdrażanie ekologicznych praktyk w hotelarstwie na przykładzie Regionu Śródziemnomorskiego w Turcji – studium przypadku Alanya

mgr Patrycja Essing-Jelonkiewicz (UKW)

Masowa turystyka, a z nią związana antropopresja może przyczynić się do nieodwracalnych zmian w środowisku przyrodniczym. Szczególnie narażone są regiony nadmorskie, w tym Riwiera Turecka. Z myślą o środowisku hotele przyjmują różne proekologiczne i zielone rozwiązania, aby dostosować się do nowoczesnych trendów zrównoważonego rozwoju. Koncepcja „zielonych hoteli” różni się w zależności od kraju i regionu, odzwierciedlając różne poziomy jej rozwoju i zaangażowania w zielone praktyki. Celem badań jest identyfikacja czynników wpływających na rozpowszechnianie wdrażania zielonych praktyk w branży hotelowej na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz wskazanie rozwiązań zastosowanych w hotelach. W badaniach zastosowano strukturyzowaną ankietę diagnostyczną przeprowadzoną wśród menedżerów hoteli w turystycznym resorcie Alanya. Do badań użyto kwestionariusza na platformie Microsoft Forms zawierającego łącznie 60 pytań. Podejście to, pozwoliło na uzyskanie informacji z pozycji/perspektywy menedżerów hoteli w kontekście stosowania zielonych praktyk i wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju. Wyniki badań wykazały, że kluczowymi czynnikami wpływającymi na wdrażanie zrównoważonych rozwiązań są: korzyści ekonomiczne, poprawa reputacji oraz rosnące zapotrzebowanie klientów na przyjazne dla środowiska produkty turystyczne. To właśnie te elementy, w znaczącym stopniu determinują decyzje hoteli o podejmowaniu inicjatyw proekologicznych. Jednocześnie, uzyskane dane wskazały, że istotną rolą jest wdrażanie nowych rozwiązań zwłaszcza w odniesieniu do infrastruktury przyjaznej dla środowisku oraz promowaniem działań w zakresie ekoturystyki.

Koncepcja i funkcjonowanie ogrodów kieszonkowych na przykładzie miasta Szczecin

Magdalena Ostrowska, Natalia Skrobisz (USZ)

Autorki postera za cel obraty przedstawienie koncepcji ogrodów kieszonkowych oraz jej praktyczne wykorzystanie na przykładzie miasta Szczecin.

Transformacje urbanonimiczne w mieście: studium przypadku ulic śródmieścia Szczecina w latach 1938-2023

mgr Aleksandra Kotosowska (USZ)

Tematem posteru będzie analiza przemian nazewnictwa ulic w śródmieściu Szczecina w dwóch wybranych okresach: roku 1938 oraz 2023. Przedmiotem badania będą zarówno historyczne niemieckie, jak i współczesne polskie nazwy ulic, zestawione w celu ukazania zmian w ich treści i symbolice. Nazwy zostaną sklasyfikowane według charakteru – m.in. jako nazwy upamiętniające osoby i wydarzenia historyczne, nazwy związane z florą i fauną oraz z lokalizacją ulicy. Analiza zostanie uzupełniona o kartograficzne rozmieszczenie nazw w przestrzeni śródmieścia, co pozwoli na wskazanie obszarów koncentracji poszczególnych kategorii oraz kierunków przemian. Poster będzie miał charakter interdyscyplinarny – łączący podejścia z zakresu geografii historycznej i kulturowej oraz semiotyką przestrzeni.

Małe miasta w obliczu procesu suburbanizacji – dylematy rozwoju w układach obwarzankowych w województwie wielkopolskim

mgr Dawid Kozubek, Jędrzej Szponar (UAM)

Suburbanizacja, czyli proces przenoszenia się ludności z centrów miast na obszary podmiejskie, wywiera coraz większy wpływ nie tylko na sytuację dużych i średnich miast, ale także na małe ośrodki miejskie funkcjonujące w układach obwarzankowych. W efekcie miasta te tracą mieszkańców na rzecz otaczających je wiejskich gmin obwarzankowych, które zyskują na atrakcyjności jako miejsca zamieszkania. Zjawisko to rodzi poważne problemy rozwojowe, bowiem depopulacja małych miast prowadzi do osłabienia ich potencjału społeczno-gospodarczego i stawia przed nimi trudne pytania o dalsze kierunki rozwoju. Celem pracy jest identyfikacja dylematów rozwojowych małych miast w układach obwarzankowych w obliczu procesu suburbanizacji. Zakres przestrzenny analizy obejmuje wybrane pary gmin – miejskich i wiejskich – położonych w województwie wielkopolskim, natomiast zakres czasowy dotyczy lat 1999–2023. W badaniu wykorzystano literaturę naukową oraz dane pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS. Zmiany demograficzne oceniono na podstawie wybranych wskaźników oraz typologii Webba, co umożliwiło klasyfikację zachodzących procesów. Uzyskane wyniki wskazują, że małe miasta funkcjonujące w układach obwarzankowych wykazują wyraźną tendencję depopulacyjną (głównie typ H) – dodatni przyrost naturalny nie rekompensuje odpływu ludności. Z kolei otaczające je gminy wiejskie wykazują tendencję rozwojową (zwłaszcza typ B), stając się głównymi beneficjentami suburbanizacji. Miasta tracą nie tylko mieszkańców, ale także pełnione funkcje społeczne i gospodarcze, co prowadzi do zasadniczego pytania o ich przyszłość: jaką rolę będą pełnić w zmieniającej się strukturze osadniczej? W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera trwająca w Polsce debata na temat możliwości łączenia miast z otaczającymi je gminami wiejskimi o tych samych nazwach. Zwolennicy konsolidacji widzą w niej szansę na bardziej spójne planowanie rozwoju, natomiast przeciwnicy zwracają uwagę na ryzyko pogorszenia dostępności usług publicznych na obszarach wiejskich.

Partycypacja społeczna w procesach adaptacji miast do zmiany klimatu

Maria Olbert, Jakub Majewski (UŁ)

Skutki zmiany klimatu w miastach są niezwykle dotkliwe. Nie dotyczą one jedynie środowiska naturalnego, ale też komfortu i zdrowia mieszkańców miast oraz warunków prowadzenia działalności gospodarczej. W celu zmniejszenia ich odczuwania miasta podejmują działania adaptacyjne - przystosowania się do nowopowstałych warunków. Adaptacja, nie tylko może, ale też powinna być projektowana w sposób partycypacyjny. Użytkownicy danej przestrzeni najlepiej są w stanie określić potrzeby, co należałoby w niej zmienić, aby była ona bezpieczna i dogodna nawet przy istotnie wysokich temperaturach, opadach czy innych zagrożeniach. Celem badań jest przegląd stosowanych narzędzi partycypacji w polskich miastach oraz identyfikacja dobrych praktyk. Dla realizacji celu dokonano przeglądu literatury oraz wykorzystano metodę case study. Łódź i Konin, miasta będące studium przypadku, wykorzystują zróżnicowane narzędzia partycypacji, a ich efekty są dostrzegane w przestrzeni publicznej i przynoszą pożądane korzyści. Obywatele miast włączają się w procesy zmian widząc korzyści (swój interes) w przekształceniu przestrzeni publicznej na bardziej przyjazną dla zdrowia ludzkiego. Przyjmują postawę uczestniczącą, pełniąc rolę inicjatora działań adaptacyjnych do zagrożeń związanych ze zmianą klimatu. Z kolei fizyczne zmiany w przestrzeni udowadniają szerokiej grupie mieszkańców, że warto się angażować, a dzięki widocznym efektom działania adaptacyjne zyskują aktywne poparcie społeczne.

Aktywność fizyczna jako element przestrzeni społeczno-zawodowej leśników – przykład RDLP w Szczecinie

lic. Agata Ewa Wardal, mgr Jadwiga Herba (USZ)

W geografii społecznej przestrzeń zawodowa postrzegana jest jako dynamiczne środowisko kształtowania relacji społecznych, tożsamości grupowej oraz praktyk codziennych. Prezentowane badanie analizuje, w jaki sposób aktywność fizyczna, realizowana poprzez wydarzenia sportowe, wpływa na budowanie przestrzeni społeczno-zawodowej leśników zatrudnionych w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Szczególną uwagę zwrócono na wydarzenia organizowane wyłącznie dla leśników, takie jak turnieje o Puchar Dyrektora RDLP oraz Mistrzostwa Polski Leśników, a także na zawody otwarte z wyodrębnioną klasyfikacją tej grupy zawodowej. Udział w tych wydarzeniach nie tylko sprzyja utrzymaniu wysokiej sprawności fizycznej, niezbędnej w pracy terenowej, ale również służy integracji wewnętrznej oraz wzmacnianiu odrębnej tożsamości zawodowej. Sportowe współzawodnictwo w przestrzeni leśnej oraz promocja aktywności fizycznej wśród pracowników Lasów Państwowych tworzą specyficzne przestrzenie społeczne, które wzmacniają więzi środowiskowe i kształtują pozytywny wizerunek służby leśnej w społeczeństwie. Studium przypadku leśników RDLP w Szczecinie potwierdza, że wydarzenia sportowe są ważnym elementem geografii społecznej, organizującym życie zawodowe i społeczne grupy specjalistycznej w oparciu o wspólne wartości, przestrzeń i aktywność fizyczną.

Gdzie biega Kraków? Analiza przestrzenna rozkładu aktywności biegowej

Zofia Młynarska (UEK)

Celem analizy jest identyfikacja obszarów Krakowa i jego okolic, w których występuje niedobór infrastruktury biegowej oraz udogodnień sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców. Analiza rozmieszczenia popularnych tras biegowych oraz preferencji użytkowników pozwoli na określenie lokalizacji, w których budowa nowych ścieżek, szlaków biegowych oraz bezpiecznych ciągów komunikacyjnych byłaby najbardziej uzasadniona i odpowiadała realnym potrzebom społeczności. Wyniki badania dostarczą cennych wskazówek dla urbanistów i decydentów, wspierając proces planowania przestrzennego w kierunku tworzenia miasta przyjaznego aktywnemu stylowi życia i poprawy jakości życia mieszkańców.

Atrakcyjność turystyczna szlaku samochodowego po śladach wybitnych Polaków na Zachodniej Białorusi.

lic. Danila Mikhalovich, lic. Mikita Mikhalovich (UPSL)

Abstrakt pracy licencjackiej poświęcony jest analizie i charakterystyce szlaku turystycznego „Śladami wybitnych Polaków na Zachodniej Białorusi”. Szlak ten obejmuje trzy główne stacje: Wasiliszk Stare – miejsce urodzenia Czesława Niemena, Nowogródek – związany z Adamem Mickiewiczem, oraz Krupowo – upamiętniające Witolda Pileckiego. Każda z tych lokalizacji ma bogatą historię, liczne zabytki i obiekty muzealne, które podkreślają polskie dziedzictwo kulturowe na tych terenach. Rozdział szczegółowo omawia różne warianty tras turystycznych, uwzględniając formy przemieszczania się (samochodową, rowerową i pieszą), ich długość oraz stopień trudności. Opisano również specyfikę miejsc, takie jak Muzeum Czesława Niemena w Wasiliszkach Starych, Dom-Muzeum Adama Mickiewicza w Nowogródku oraz miejsca pamięci poświęcone rotmistrzowi Pileckiemu. Podkreślono znaczenie turystyki kulturowej jako narzędzia promocji dziedzictwa narodowego oraz aktywnego spędzania czasu. Rozdział opiera się na badaniach terenowych, analizie literatury oraz wykorzystaniu metod geograficznych i historycznych. Przedstawione informacje mają na celu popularyzację turystyki aktywnej oraz zwiększenie świadomości historycznej i kulturowej wśród turystów odwiedzających Zachodnią Białoruś.